

BERTSO BERRIAK

Xabier Paga

DANI BLANCO

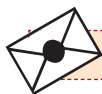
Mexiko, Detaileen Festa

Mexikon bertsolaritza
aztertu nahian dabilta,
horrexegatik, hara,
joana naiz bertara,
eta heldu bezain laster
txunditu nintzen, zer bazter,
zer nolako kultura,
desberdina da hura!
Saiatuko naiz azaltzen
zertzeladetan islatzen
zer ote den Mexiko!
Mito toki magiko,
auto zaharren hariko
hiri zahar automatiko
handi baten atiko,
ikuspuntu etiko
batetik so behin betiko
galdutako lur begiko
baten amets beliko,
tekila etiliko
hotz biren aje etniko
baten *souvenir* tipiko,
furgoneta hippiko
zilindrada hipiko
latzenaren hots ziniko,
amets bat, hogezi zimiko,
atmosfera kimiko,
txano handi mitiko,
emo bi, hiru gotiko,
lau langile utopiko,
bost greba historiko,
sei enpresa eskubiko
bandan dauden esku biko
zazpi burugain zuriko
gizonen irudiko
zenbat metro kubiko?
Indigenak belauniko,
Garibaldin sei mutiko,
azteken mamu tinko
zaldian Carlos Quinto:

koloniarik ez... kito!
Parean lau meteorito
ukitzea errito
turistaren erritmo,
ebasleen Santa Rita
ebatsiak aldarrika
Don Celesen karrika
ilunean korrika...
Denboraren kloratita
deitzen duten "ahorita"
erlojuen tak-tika
lehertzeko taktika
berezko taktikatik at
ez da ez eten, ez *kitkat*
tira, igual kitkatel
baldin bada nahuatel...
Ahuakatel, xocolatel
arto eta xitomatel...
koloniaren hotel,
zenbat hizkuntza, motel!
Klima bero, ez da epel,
arren, bi ostioi koktel!
Hernan Cortesen kuartel,
hainbat narkoren kartel,
Diego Riveraren arbel,
Lenin, Marx, Stalin, Hegel,
hamabi lagun ergel
eta hamaika nobel,
nopalen arantzen orbel,
behin bisitan Blanca Urgell,
urpeko lokatz umel
gaineko irla itzel,
hiru mundu paralelo:
batean denak modelo,
gomina eta xerlo;
bigarrena da lelo
ugariren kontsuelo,
personas de medio pelo;
eta azkenen lelo:
"dena da estraperlo",

giltzurrun zein karamelo
erosteko errezelo
gutxi duten bandalo
batzuen banden arlo...
Bitartean Frida Kahlo,
bekain baten katamalo,
tamalen uso xalo,
gaixotasunen halo,
elefantearekin lo...
Maite al zuen? Auskalo!
Mitoa: txorimalo
Espaloia: zokalo
Txarragoa: Guatemala
Heriotza: bala-bala
Kutsadura: normala,
pobrezia bezala.
Diferentzia: azala,
deferentzien eskala,
karteraren itzala,
itxuraren ahala...
Guztia ez da gerrila,
oihu eta banderila,
bada jende umila,
bada paraje pila,
jatekoa, marabila:
eskamolea, tekila,
mole, tako, tortila,
gordita, quesadilla...
Euskaldunak ere, mila,
dena ez da Pancho Villa,
aukera baten bila
joandako koadrila...
Sumendien Amerika,
lurralde oso polita,
hiri kosmopolita...
Aste beteko zita?
Errimen erretolika,
bidaia baten kronika,
flashak eta musika,
horra herri mexika.

DOINUA: Segidilla.

Bidali zure sortak bertsoak@argia.com helbidera. Aukeratuak orri honetan argitaratuko ditugu.